

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Maximi Tyrii Dissertationes

Maximus <Tyrius>

Lipsiae, 1774

IX. 39. An recte fecerit Socrates, quod accusatus non responderit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51003)

πρὸς τὴν μνήμην τῆς θεᾶς ἢ φειδῖς τέχνη, Αἰγυπτίως δὲ ἢ πρὸς τὰ ζῶα τιμῆ, καὶ ποταμὸς ἄλλης, καὶ πῦρ ἄλλης, ἢ νεμεσῶ τῆς διαφωνίας ἴσωσαν μόνον, ἐξά-
τωσαν μόνον, μνημονεύετωσαν μόνον.

memoriam eius maxime repraesentet Graecis ars Phidiae, aut Aegyptiis animalium cultus, aut aliis fluvius, aut ignis aliis; varietatem non damno: intelligant modo, quem colunt, ament modo, illius modo memoriam conferuent.

Λ Ο Γ Ο Σ Θ'.

Εἰ καλῶς ἔποίησε Σωκράτης μὴ ἀπολογησάμενος.

Δειὸν γε τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ἀπηλλάχθαι ἐκάστην τῶν πολλῶν δικαστηρίσ, καὶ μήτε τὸν κυβερνή-
την ἐπιλαβόμενον τῆς νεῶς, καὶ χρώμενον τῇ τέχνῃ

DISSERT. IX.

An recte fecerit Socrates, quod accusatus non responderit.

Indignum facinus, si reliquas artes omnes a vulgi tribunali sua vindicet scientia; nec gubernator cum in suo versatur munere, nauemque ex opinione dirigit propria, imperitorum cuiquam

νον.] Haec, opinor, erat scriptura Primae Editionis. Sed in Secunda videtur Noster mutasse in aliud quoddam, cuius vestigia seruant Codices, Harleianus, Σεῖον ἴσω γένος ἴσω μόνον. Regius, Σεῖον ἴσω ἅν γένος. ἴσω μόνον. quae ego non assequor. Paulo ante, voces τῆ ἐρωμένῃ additas fuisse puto huic operi recensito, defunt impressis exemplaribus: sed eas seruarunt Reg. Harl. et Paccii Liber. M.

DISSERT. IX. vulgo XXXIX.

εἰ καλῶς] Cicero Tusc. I. 29. Socrates nec patronum quae sinit ad iudicium capitis, nec iudicibus supplex fuit, adhibuitque liberam contumaciam, a magnitudine animi ductam, non a superbia. Vbi nos plura. Quamuis autem sibi defuerit, plurimi tamen id sibi negotii datum

consuerunt, ut apologias pro eo concinnarent; nam, praeter Xenophontem et Platonem, eum scriptis tutati sunt Zeno, Demetrius Phalereus, Plutarchus, Galenus, et Theon, ut obseruauit Aeg. Menagius ad Laertii II. 40. quibus addi debet Libanius sophista.

κατὰ τῆς αὐτῆς λόγῃς, εὐθύνοσθαι πρὸς τῶν ἀτέχνων,
μήτε τὸν ἰατρὸν ἀνέχεσθαι τῆς κάμνοντας, τὰ προσάγ-
ματα αὐτῆς καὶ τὰ ἰάματα καὶ τὰ διαιτήματα ἐπισκο-
πῆντας καὶ βασανίζοντας, ἀλλ' ἔδὲ κεραμέας, ἔδὲ
σκυτοτόμους, ἔδὲ τῆς τὰ ἔτι τέτων ἀτιμότερα μετα-
χειριζομένους, ἄλλον τιὰ ἔχειν δικαστὴν τῶν ἔργων,
πλὴν τῆς τέχνης. Σωκράτην δὲ τὸν μηδὲ τῶ Ἀπόλλωνι
παρασχόντα ἀμαθίας αἰτίαν ^υ, τῶ τὰς ψάμους
εἰδοτὶ ^κ, καὶ καταμαντευσαμένῳ τῆς θαλάττης, ἔπει-
κα καὶ νῦν πεπαῦσθαι συκοφαντέμενον καὶ εὐθυνοόμενον,
ἀλλὰ πικροτέρους αὐτῶ εἶναι τῆς ἐπιγιγνομένου ἀεὶ καὶ
τῆς συκοφάντας Ἄνυτῃ καὶ Μελίτῃ, καὶ τῆς δικαστῆς
Ἀθηναίων τῶν τότε. Καὶ εἰ μὲν γραφεὺς ἦν ἢ δημοσεργὸς
ἀγαλμάτων, οἷον Ζεῦξις ἢ Πολύκλειτος ἢ Φειδίας,

cuiquam cogatur rationem reddere; nec aequo ferat animo
medicus, si ea, quae praescribit, quaeque aut prodesse mor-
bo, aut ad victus conferre rationem existimat, scrutetur atque
anxie exploret aeger; nec figuli denique, vel coriarii, aut si
quis etiam ignobiliore in arte versetur, alium iudicem nove-
rit, quam ipsam artem: Socratem vero, qui ne ab ipso qui-
dem Apolline ignorantiae accusari potuit, Deo, qui et arenae
numerum perspectum habuit, et maris magnitudinem conii-
cere potuit, tamen hodieque calumniis peti, et quasi in iudi-
cium de integro vocari; adeo quidem ut infestior ei indies sit
posteritas, nec plus illi parcant hi sycophantae, quam Any-
tus fecit aut Melitus, vel iudices illius aevi Atheniensium.
Idem tamen si pictor esset aut statuarius, qualis vel Zeuxis vel

Poly-

Seçtio á.

^υ μηδὲ τῶ Ἀπόλλωνι παρασχόν-
τα ἀμαθίας αἰτίαν.] Apollo, quod
fatis notum, respondit

Ἄνδρῶν ἀπάντων Σωκράτης σο-
φώτατος.

Vide Diogenem Laertium lib.
II. 37. et scholiasten ad Aristo-
phanis Nubes v. 144. Tertul-
lianus in Apol. cap. XLVI. So-

cratem Apollo sapientissimum
omnium cecinit. Eodem respi-
cit noster Differt. XIX. 9.
XXXIX. 5.

^κ τῶ τὰς ψάμους εἰδοτὶ.] Re-
spicit Maximus ad responsum
Croesi nuntiis a Pythia reddi-
tum, de quo vide nos ad Dif-
fert. XVII. 6.

γ παρ-

παρέπεμπεν ἂν τὰ ἔργα αὐτῶν ὕ μετ' εὐφημίας ἢ τῆς τέχνης δόξᾳ ὀρῶντες γὰρ ἐκεῖνα οἱ ἄνθρωποι, μὴ ὅτι αἰτιάσθαι, ἀλλ' ἕδὲ ἐξετάζειν τολμῶσιν, ἀλλ' εἰσὶν αὐτεπάγγελτοι ἐπαινέται θεαμάτων ἐνδόξων. Εἰ δέ τις μὴ κατὰ γραφείας, μηδὲ κατ' ἀγαλμάτων δημιουργὸς ἀγαθὸς ἦν τὴν χειρῶν τέχνην, ἀλλὰ τὸν αὐτῷ βίον συμμέτρως, καὶ πρὸς τὸ ἀκριβέστατον, λόγῳ καὶ πόνῳ καὶ ἐθισμῶν ἔ καὶ εὐτελείᾳ καὶ καρτερίᾳ καὶ σωφροσύνῃ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἠερόσατο· τῆτον μὴ τυγχάνειν βεβαίας δόξης, μηδὲ ἐπαινῶν ὁμολογημένων, μηδὲ ὁμοφώνων δικαστῶν, ἀλλὰ ἄλλον ἄλλο τι διατελεῖν ὑπὲρ αὐτῶ λέγοντας.

Polyclerus aut Phidias, ipsa opera cum admiratione quadam absolueret concepta de arte eius opinio: ea enim tantum abest ut accusent, ut ne examinare quidem ausint, cum intuentur homines: sed ultro, tanquam de opere, quod communi probetur iudicio, laudem illi deferunt. Si quis vero sit, qui non, ut pictor aliquis, aut statuarius, arte manuarum excellat, verum enimvero suam sibi vitam ratione, labore, assuetudine, frugalitate, temperantia, continentiaque, reliquis denique omnibus virtutibus, ad exactissimam viuendi normam direxit; hunc nec gloriam consequi certam, nec indubitatum praeconium, nec consensum inter se iudicum, sed alium de eo aliter censere, mihi quidem indignissimum videtur.

2. Tale

Ὑ παρέπεμπεν ἂν τὰ ἔργα [αὐτῶν] Vulgo τὰ ἔργα αὐτά. Perperam. Nos Maximi manum fide Reg. et Harleian. restituiimus.

Ibid. τὰ ἔργα αὐτὰ] Lege αὐτῶ. Codices iam video habere αὐτῶν. et ita edidit Cl. Vir. sed ista, εἰ μὲν γραφεὺς ἦν, postulant αὐτῶ. de uno enim (Socrate) suppositio fit. M.

ἔ καὶ λόγῳ καὶ πόνῳ καὶ ἐθισμῶν]

Repone, λόγῳ καὶ νόμῳ. hoc paene postulat sensus, et faveat harum vocum frequens coniunctio, sic Diff. XXXIII. παραχωρεῖν τῷ ἐν αὐτῇ λόγῳ καὶ νόμῳ. Diff. VIII. ἀπείροισ βίῳ καὶ λόγῳ καὶ νόμῳ. et versus initium, κοινωνία πολιτικῆ νόμῳ καὶ λόγῳ. Vide Diff. II. IV. XVII. et apud alios innumeris in locis. quod et de νόμῳ et ἐθισμῶν, vel ἔθει, dici potest. M.

β. ὁποῖόν τι καὶ τὸ παρὸν ἡμῖν νυνὶ σκέμμα
 Σωκράτην τῆτον Μελίτος μὲν ἐγράψατο, ἄνυτος δὲ
 εἰσήγαγε, Λύκων δὲ ἐδίωκε, κατεδίκασαν δὲ Ἀθηναῖοι,
 ἔδησαν δὲ οἱ ἔνδεκα^a, ἀπέκτεινε δὲ ὁ ὑπηρέτης. Καὶ
 Μελίτη γραφομένην ὑπερεώρα, καὶ ἄνυτῃ εἰσάγοντος
 κατεφρόνει, καὶ Λύκωνος λεγοντος κατεγέλα, καὶ ψη-
 φιζομένων Ἀθηναίων ἀντεψηφίζετο, καὶ τιμωμένων ἀν-
 τετιμᾶτο^b. καὶ δεόντων αὐτῶν τῶν ἔνδεκα^c, τὸ μὲν
 σῶμα παρεῖχεν (ἀσθενέστερον γὰρ ἦν πολλῶν σωμάτων)
 τὴν δὲ ψυχὴν ἔ παρεῖχε (κρείττων γὰρ ἦν Ἀθηναίων^d
 ἀπάντων) ἔδὲ τῷ ὑπηρέτῃ ἐχαλέπαινε, ἔδὲ πρὸς τὸ

2. Tale est, de quo hic acturi sumus. Hunc Socratem nostrum reum fecit Melitus, iudici stitit Anytus, accusavit Lyco, damnarunt Athenienses, vixerunt vndecimviri, interfecit tortor. Ille tamen et Melitum, qui intendit, et Anytum, qui detulit litem, et Lyconem, qui proposuit, audacter contempsit, sed et decretum Atheniensium decreto suo, et multam multa elusit; ille et vndecimviris, cum vinciretur, corpus (minus enim vnus, quam plurimorum potuit) praebeuit, animam vero neutiquam (quae sola omnibus erat Atheniensibus superior) ille nec tortori indignari potuit, nec venenum diffi-

Sectio β'.

^a οἱ ἔνδεκα,] De his vndecimviris vide scholiasten Aristophanis ad Vespas v. 1103. Pollucem lib. VIII. §. 102. Etymologum ac Suidam in ἔνδεκα.

^b τιμωμένων ἀντετιμᾶτο.] Cum iudices Socratem pecuniam multare statuerent, eumque, quanti litem aestimaret, rogarent, ἔνεκα τῶν, inquit, ἐμοὶ διαπραγμάνων τιμῶμαι τὴν δίκην τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως. Vide Menagium ad Laert. II. 42. Platonis Apol. §. XVII. p. 38. et Epistolarum Socrat. ab Alla-

tio editarum XIV. p. 33. ἢ, vero, ἐν Πρυτανείῳ σιτήσις honor erat iis tributus, qui de rep. bene meruerant. Vide Suidam in Πρυτανείῳ, et scholiasten ad Aristophanis Equit. v. 167. 281.

^c δεόντων [αὐτῶν] τῶν ἔνδεκα,] Lego δεόντων [αὐτόν.]

Ibid. δεόντων αὐτῶν τῶν ἔνδεκα,] Scribendum, αὐτόν. cum illum vinciebant Vndecimviri. Et ita Dauisius. M.

^d (κρείττων γὰρ [ἦν] Ἀθηναίων) Auctoribus Reg. et Harleian. vocem penultimam Maximo reddidi.

e ἐχαλέ-

Φάρμακον ἐδυσχέρασεν ^e, ἀλλ' Ἀθηναῖοι μὲν αὐτὸν ἔχοντες ἐκόντες κατεδίκασαν, ὁ δὲ ἀπέθνησκειν ἐκόν. Ἐλέγχει δὲ τῶ μὲν τὸ ἐκόντιον, ὅτι ἐξὸν αὐτῷ καὶ χρημάτων τιμῆσασθαι, καὶ Φεύγειν ἐκκλαπέντι, προείλετο ἀποθανεῖν· τῶν δὲ τὸ ἀκόντιον, μετέγνωσαν γὰρ εὐθύς ^f. ἔ τί ἂν εἴη πάθος δικασταῖς καταγελαστότερον;

γ'. Ἐτι ἔν ποθεῖς σκέψασθαι περὶ Σωκράτους, εἰ ὁρθῶς ταῦτα ἔδρα, ἢ μή; τί ἔν εἴ τις σοι παρελθὼν διηγείτο ^h, ὅτι ἀνήρ Ἀθηναῖος, γέρον τὴν ἡλι-

difficulus admisit; cumque ab inuito damnaretur populo, ipse non inuitus decessit. Quod quidem ex eo patet, quod, cum multa redimere litem potuerit, aut clam effugere, mortem praetulit; populo vero inuito id factum esse, vel ex eo, quod factum damnarunt protinus: quo quid euenire iudicibus potest stultius?

3. Vin' igitur videritis videamus, rectene id a Socrate factum sit, an secus? Quid si igitur ad nos veniret aliquis, qui narraret, Athenis fuisse hominem, aetate prouectum, profes-

sione

^e ἐχαλέπαινε, — ἐδυσχέρασεν.] Sic vterque codex; non ἐχαλέπηνε — ἐδυσχέρασεν, vt vulgo.

^f μετέγνωσαν γὰρ εὐθύς.] Hoc testimonium est iis addendum, quae congesse Menagius ad Laert. II. 43. et Allatius ad Ep. Socr. XVII. p. 206.

Sectio γ'.

^g εἰ [ὁρθῶς] ταῦτα ἔδρα, ἢ μή;] Vulgo εἰ [ἄρα] ταῦτα ἔδρα, ἢ μή; Absurde: non enim dubium, quin haec fecerit Socrates; rectene vero, an secus se gesserit, id disputabatur. Nos igitur lectionem, quam dederunt Reg. et Harleian. expressimus.

Ibid. εἰ ἄρα ταῦτα ἔδρα, ἢ μή;] Lego ex sensu, εἰ ὁρθῶς ἄρα ταῦ-

τα, vt XXIV. 6. εἰ ἔν καὶ ἡμεῖς περὶ Σωκράτους, εἰ ὁρθῶς ταῦτα ἔδρα, ἢ μή, etc. Rem ipsam vides. Sic etiam Codices: nisi quod omittunt ἄρα. M.

^h σοι παρελθὼν διηγείτο.] Vulgo συμπαρελθὼν διηγείτο. Sed scriptura, quam codices exhibent, omnino fuit sequenda; nec aliter Paccius legit.

Ibid. τί ἔν εἴ τις συμπαρελθὼν διηγείτο] Lego, εἴ τις νῦν παρελθὼν, loquitur quasi in re praesenti. vnde bene ad sensum Heinsius vertit, *Quid si igitur AD NOS veniret aliquis, qui narraret.* istud vero σὺν in συμπαρελθὼν nullius est vsus. Obserua porro, hanc periodum esse longissimam, neque claudi ante finem

κίανⁱ, Φιλόσοφος τὴν ἐπιτήδευσιν, πένης τὴν τύχην,
 δειὸς τὴν φύσιν, ἀγαθὸς εἰπεῖν, συνετὸς νοῆσαι, ἀγρυ-
 πνος καὶ νηφάλιος, καὶ οἷος μηδὲν εἰκῆ μῆτε ἔργον πράξαι,
 μῆτε εἰπεῖν λόγον, βεβιωκὸς μὲν πόρρω ἡλικίας, ἐπι-
 νέτας δὲ σχῶν τῷ τρόπῳ Ἑλλήνων μὲν ἔτῃς Φαυλοτά-
 τῃς τὴν φύσιν, Θεῶν δὲ τὸν Ἀπόλλωνα ἕτος, ἐπ-
 ανασάντων αὐτῷ Φθόνῳ καὶ ἀπεχθεΐα καὶ τῇ πρὸς
 τὰ καλὰ ὀργῇ ἐκ μὲν τῆς Θεάτρης Ἀριστοφάνους, ἐκ
 δὲ τῶν σοφιστῶν Ἀνύτου, ἐκ δὲ τῶν συκοφαντῶν
 Μελίτῃς, ἐκ δὲ τῶν ῥητόρων Λύκωνος^k, καὶ τῆς μὲν
 κωμωδῶντος, τῆς δὲ γραφομένης, τῆς δὲ εἰσάγου-

sione philosophum, fortuna pauperem, indole eximium,
 eloquentia magnum, mentis acumine maiorem, vigilem,
 sobrium, qui nec quicquam temere egisset, nec verbum
 vllum effutisset: idem postquam diu inter homines vixisset,
 nec vllus esset in tota Graecia indolis homo eximiae, quem
 non in admirationem rapuisset sui, sicut et e Diis ipsum Apol-
 linem, tamen cum invidia paulatim, et indignatione, eoque,
 quo pleraque mortalium gens laborat, honestatis odio, multi
 in eum insurgerent, ex theatro Aristophanes, e sophistis
 Anytus, e sycophantis Melitus, ex oratoribus Lyco, quorum
 hic in comoedia tangebatur hominem, ille litem intendebat, ter-
 tius

finem Sectionis, καὶ ὑπερβαρὴ καὶ
 ἀφῆκαν; sic enim legendum
 cum Heinsio; et distinguen-
 dum, posita Nota Interrog. post
 ἀφῆκαν. Sed iam video, pro
 συμπαραλελειμένων Ms. habere σοὶ παρ-
 ελεῶν quod probum est. M.

ⁱ γέρον τὴν ἡλικίαν etc.] Dixi
 de hoc loco in Praefatione. M.

^k ἐκ δὲ τῶν ῥητόρων, Λύκωνος.]
 Post haec verba deesse puto,
 ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθηναίων ex
 Graecis vero, Athenienses; aut
 aliquid paris sensus: prout li-
 quere videtur ex sententia pro-
 xime sequenti, vbi τῶν δὲ δια-

ζόντων nihil habet in praece-
 dentibus, ad quod referri possit.
 in Protasi inducuntur quatuor
 Personae; in Apodosi sunt
 quinque. Permulti sunt in hoc
 Scriptore defectus huiusce-
 modi: quorum aliquot a Viris
 Doctis ex felici Coniectura,
 plures ex optimis Codicibus lu-
 culenter restituti fuerunt. mul-
 ti tamen adhuc restant. Paullo
 ante, ita distingue: ἕτος, ἐπ-
 ανασάντων αὐτῷ (Φθόνῳ, ex inui-
 dia, καὶ ἀπεχθεΐα, καὶ τῇ πρὸς τὰ
 καλὰ ὀργῇ) ἐκ μὲν τῆς Θεάτρης,
 Ἀριστοφάνους, ἐκ δὲ etc. M.

l μεθυόν-

τος, τῷ δὲ λέγοντος, τῶν δὲ δικαζόντων, ἐχαλέπαινε
 πρῶτα μὲν τῷ Ἄριστοφάνει, καὶ κατασὰς ἐν Ἀθηναίοις
 ἀντεκωμῶδει τὸν ἄνδρα ἐν Διονυσίοις, ἔτι μεθύοντων δι-
 κασῶν¹. ἔπειτα εἰς τὸ δικασήριον παρελθὼν ἀντεῖρη-
 τόρευε τοῖς λέγουσι, καὶ λόγους διεξήκει μακροὺς, ἀπολο-
 γίαν εὖ μάλα εἰς ἐπαγωγὴν δικασῶν^m συγκεκμημένην,
 ἐξευμενιζόμενος μὲν τὸ δικασήριον τοῖς προοιμίοις, πεί-
 θων δὲ τοῖς διηγήμασι, ἀποδεικνύς δὲ τεκμηρίοις
 καὶ πίεσι καὶ εἰκάσμασι, ἀναβιβασόμενος δὲ καὶ
 μάρτυρας τῶν πλυσίων τινὰς καὶ ἀξιόχρεωνⁿ ἐν Ἀθη-
 ναίοις δικασαῖς, καὶ τοῖς ἐπιλόγοις ἰκετεύων καὶ ἀντι-
 βολῶν καὶ δεόμενος καὶ πρ καὶ δάκρυα ἐν καιρῷ ἀφίεις^o.
 καὶ μετὰ τῆτο τελευτῶν τὴν Ξανθίππην ἀναβιβασάμε-

tius nomen deferebat, quartus accusabat, reliqui omnes iudi-
 cabant; hic ita se gessit, vt primo in Aristophanem inuehere-
 tur, mediaque in Atheniensium vrbe ipsis Dionysiis, ebris ad-
 huc iudicibus, comicis contra conuiciis hominem profcinderet;
 illinc in iudicium se contulit, vbi verbis cum aduersariis veli-
 tatus est, proluxaque oratione causam suam ea egit arte, quae
 non difficulter a calumniis iudicum auerteret animos, nam et
 ad captandam curiae benevolentiam exordia direxit, et ad
 fidem faciendam narrationes, signis vero argumentisque et
 similibus rationibus, quod vellet, demonstrauit, testes etiam
 opulentissimos, quorum res fidesque spectata esset iudicibus, in
 medium adduxit, tum suppliciis, precibus, obsecrationibusque
 orationem conclusit, neque non lacrymulam, sicubi esset opus,
 effudit; Xantippen postremo eiulantem adduxit, quae infan-
 tes

[1 μεθύοντων δικασῶν] Vulgo
 μεθύοντων [τῶν] δικασῶν. Aduer-
 santur autem Mfs.

[m εἰς [ἐπαγωγὴν] δικασῶν] Sic
 ex Harleian. restituimus, cum
 vulgo legant ἀπαγωγὴν.

[Ibid. εἰς ἐπαγωγὴν δικασῶν]
 Ita edidit Cl. Vir ex Cod. Harl.
 pro ἀπαγωγὴν. Nescio, quo fen-
 su sumpserit vocem ἐπαγωγὴν.
 sed recte habere ἀπαγωγὴν mi-

nime dubito. Mentem Aucto-
 ris non male exprimit Heinsii
 Versio, a calumniis animos iu-
 dicum auerteret. M.

[n καὶ ἀξιόχρεων] Ita recte
 Reg. et Harleian. vulgo ἀξιά-
 χρεως.

[o [δάκρυα] ἐν καιρῷ ἀφίεις:]
 Vulgo δάκρυον, quod damnant
 codices.

p καὶ

νος κωκύσσαν, καὶ τὰ παῖδιά κλαυθμυριζόμενα, διὰ
τῶν ἀπάντων μετεχειρίσατο τῆς δικασίας, καὶ ἀπέψη-
φίσαντο αὐτῶ, καὶ ἄκτειραν, καὶ ἀφῆκαν ρ.

δ. Ὡ καλῶ τῶ νικηφόρου ἢ πρὸς εἰς Λύκειον ὤσατο
ἂν ἐκεῖθεν, καὶ εἰς Ἀκαδημίαν αὐθις, καὶ τὰς ἄλλας
διατριβὰς Φαιδρός, ὥσπερ οἱ ἐκ χειμερίας θαλάττης
σεσωσμένοι. Καὶ πῶς ἂν ἠνέσχετο φιλοσοφία ἐπα-
νιόντα πρὸς ἑαυτὴν ἢ τῶτον τὸν ἄνδρα; οὐ μᾶλλον
ἢ παιδοτριβῆς ἐκ σταδίου ἀγωνιστὴν μύρω κεχρισμένον,
ἀνδρωτὶ καὶ ἀκονιτὶ σεφανωθέντα, ἀπληκτον, καὶ
ἄτρωτον, καὶ μηδὲν ἴχνος ἀρετῆς ἔχοντα. Τίνος δ' ἂν
καὶ εἴνεκα ἀπελογήσατο Σωκράτης ἐπὶ ἐκείνων τῶν
Ἀθηναίων; ὡς ἐπὶ δικασῶν; ἀλλὰ ἄδικοι ὡς ἐπὶ

tes iudicibus vagientes ostenderet: quibus omnibus cum animos
coronae tractaret, miserti absoluerunt hominem ac dimiserunt.

4. Praeclarum, Hercules, victorem! recta videlicet illinc
in Lyceum, aut Academiam, reliquosque philosophorum hor-
tos laeto hilarique se contulisset vultu, non secus, quam qui ex
hyberna tempestate redeunt superstitis. Quomodo autem
ferre hunc viri reditum philosophia potuisset? Non magis quam
athletam sine sudore, sine pulvere, sine ictibus, aut vulnere
e stadio cum corona redeuntem, nec vllum pulchrae virtutis
prae se vestigium ferentem, vnguento tantum delibutum, pa-
laestrae praefectus. Quare iis autem Atheniensibus causam
probare suam conatus esset Socrates? tanquam iudicibus? at
iniusti

ρ καὶ ἄκτειραν, [ρθ] ἀφῆκαν.]
Vulgo ρθ' ἄκτειραν, ἀφῆκαν. In-
concinne. Adiciendae con-
iunctionis auctor fuit Harleian.
et ita Dan. Heinsius ex conie-
ctura reposuit.

Sectio δ'.

q ἐπανιόντα πρὸς ἑαυτὴν] Vul-
go σπάνιον τὸ πρὸς ἑαυτὴν. Nullo
quidem sensu, licet ita dede-
rint Reg. et Paccian. Canterus
sane παριόντα πρὸς ἑαυτὴν emen-

davit. Sed ad litterarum du-
ctum magis attendit Dan. Hein-
sius, qui rescripsit ἐπανιόντα.
Eius coniecturam diserte fir-
mat Harleian, quapropter sic
edidi.

r τῶτον τὸν ἄνδρα;] Scribo,
τοιῶτον ad se redeuntem, TA-
LEM: id est, tam propudiose,
tanto cum dedecore serua-
tum. M.

s ὡς ἐπὶ [δικασῶν;] H. Ste-
phanus

Φρονίμων; ἀλλὰ ἀνόητοι ὡς ἐπὶ ἀγαθῶν; ἀλλὰ μοχ-
θηροὶ ὡς ἐπὶ εὐμενῶν; ἀλλὰ ἀργίζοντο ὡς ἐπὶ
ὁμοίων; ἀλλὰ ἀνομοιοτάτοι ὡς ἐπὶ κρείττωνων; ἀλλὰ
χείρους ἦσαν ὡς ἐπὶ χειρόνων; καὶ τίς κρείττων χειρὸν
ἀπελογήσατο; τί δ' ἂν καὶ εἶπεν ἀπολογέμενος; ἄρα
ὡς ἐκ ἐφιλοσόφει; ἀλλὰ ἐψεύδετο ἂν ἢ ὅτι ἐφιλο-
σόφει; ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἔχαιλέπαινον.

ε. ἀλλὰ νῆ Δία τῶν μὲν ἔδεν, ἀπολύεσθαι δὲ
χεῖν ἢ τὴν αἰτίαν, ὡς μήτε διέφθειρε τὸν νέος, μήτε

iniusti erant: tanquam prudentibus? at dementes erant: tan-
quam viris bonis? at improbi erant: tanquam benevolis? at
succensebant Socrati: tanquam similibus? at dissimillimi erant:
tanquam melioribus? at deteriores erant: tanquam deteriori-
bus? at quando nunquam deteriori causam suam probare cona-
tus est melior? Quid autem pro se attulisset? philosophum se
negasset? mentitus esset: philosophum se confessus esset? hoc
ipsum erat, cur succenserent.

5. Sed ponamus nihil horum ab eo dicendum fuisse, sed
diluendum solummodo crimen; falsum esse nempe, quod aut
iuven-

phanus reponit, ὡς ἐπὶ δικαίων; Mihi tamen sollicitanda non
videtur codicum lectio, nam
δικασῆς in se δίκης notionem con-
tinet. Hinc Socrates apud
Platonem Apol. §. XXI. iis,
qui suffragiis eum suis absol-
verant, ait, ἤμας [δικασῆς] κα-
λῶν ὀρθῶς ἂν καλοῖν. Vide sis et
§. XXII. p. 45.

Ibid. ὡς ἐπὶ δικασῶν;] Vnice
vera mihi videtur H. Stephani
coniectura ἐπὶ δικαίων, propter
sequentia ἐπὶ φρονίμων, ἐπὶ ἀγα-
θῶν. Aliter sentit Cl. Editor:
quem tamen nihil iuare vi-
detur locus ex Platone addu-
ctus. ibi enim est δικασῆς καλῶν.

et huic oppono locum Arriani
Dissert. III. 18. de hac ipsa re:
ἀλλ' ὁ κριτὴς ἀποφαίνεται, ὅτι
ἠσέβησας. respondet Epictetus:
Περὶ Σωκράτους δ' ἐκ ἀπεφάναντο
οἱ δικασαί vbi vides, hos iudi-
ces, qui Socratem condemna-
runt, vocari δικασῆς, tametsi in-
iuste eum condemnarunt. Vox
δικασῆς est μέση, et ex Adiun-
ctis significationem sumit M.

τ ἀλλὰ ἀργίζοντο.] Vulgo ἀλ-
λά [οἱ] ἀργίζοντο, refraganti-
bus. Mss.

υ ἀπολύεσθαι δὲ χεῖν.] Ad
morem Nostri magis foret
δ' ἐχεῖν. M.

Sectio

καινα δαιμόνια ἐπεισέφερον. Καὶ τίς τεχνίτης τὸν ἄτεχνον πείθη * ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν τέχνην; Πῶς γὰρ Ἀθηναίοις συνιέναι, τί μὲν διαφθορὰ νέων, τί δὲ ἀρετὴ; καὶ τί μὲν τὸ δαιμόνιον, πῶς δὲ τιμητέον; Οὐ γὰρ τῶ κυάμῳ λαχόντες δικαστὰ χίλιοι ταῦτα ἐξετάζουσιν, εἰδὲ Σόλων τι ὑπὲρ αὐτῶν γέγραφεν, εἰδὲ οἱ Δράκοντος σεμνοὶ νόμοι ἀλλὰ κλήσεις μὲν, καὶ φάσεις, καὶ γραφαί, καὶ εὐθύνας, καὶ ἀντωμοσίας, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἐν Ἡλιαίᾳ εὐθύνεται γ. ὥσπερ ἐν ταῖς τῶν παίδων ἀγέλαις αἱ περὶ τῶν ἀσπραγάλων διαμάχαι καὶ ῥητορικαὶ ζ, ἀφαιρημένων ἀλλήλων, καὶ ἀδικούντων

iuventutem corrumpere, aut Deos novos induceret. At quis imperito artis ea persuadeat, quae sine arte ea cognosci non possunt? Vnde enim ea Atheniensibus peritia, ut quae sit corruptela iuventutis, quae virtus, quis sit Deus, quo pacto colendus, possint assequi? Nec enim haec curant mille illi iudices; quos faba creavit; nihil de his Solon scripsit, nihil de his venerandae illae Draconis praecepere leges; sed in ius vocare, deferre, accusare, rationem facti exposcere, iuramentum calumniae exigere aut praestare, aliaque eiusmodi, haec sunt, de quibus curia, quam ibi Heliaeam dicunt, pronunciat: non aliter, quam in puerorum turba, qui de talis ius inter se velitantur,

Sectio ε.

* Καὶ τίς [τεχνίτης] τὸν ἄτεχνον πείθη] Vulgo deest τεχνίτης, quam vocem nos ex Reg. et Harleian. reduximus.

γ ἐν Ἡλιαίᾳ εὐθύνεται] De hoc Atheniensium tribunali videlicet Harpocracionem et Etymologum in Ἡλιαία, nec non Suidam in Ἡλιαίᾳ.

ζ αἱ περὶ τῶν ἀσπραγάλων διαμάχαι καὶ ῥητορικαί] Postrema vox hic locum non habet; quare Dan. Heinio dubium non videtur, quin ad superiora pertineat. Haec de causa paullo ante le-

git, ἀλλὰ κλήσεις μὲν καὶ φάσεις, καὶ γραφαί, καὶ εὐθύνας, καὶ ἀντωμοσίας ῥητορικαί. Sed cur ἀντωμοσία dicantur ῥητορικαί nullus intelligo; siquidem non a patronis, sed ab accusatore reoque fiebant. Audiamus unum Harpocracionem in Ἀντωμοσία. Γράμματα τινα γράψαντες ἀποφέρουσι πρὸς τὴν ἀρχὴν οἱ τε κατηγοροῦντες καὶ οἱ κατηγορούμενοι, πρὸ ὧν ἂν ἡ δίκη. Καλεῖται δὲ ἕτως, ἐπειδὴ ἀντάμνουσιν οἱ διώκοντες καὶ οἱ φεύγοντες, οἱ μὲν ἀληθῆ κατηγορήσειν, οἱ δὲ ἀληθῆ ἀπολογήσεσθαι. Lege ἀπολογήσεσθαι.

Vt

καὶ ἀδικημένων. Ἀλήθεια δὲ καὶ ἀρετὴ καὶ βίος ὀρθὸς
 ἐτέρων δικασῶν δεῖται, καὶ νόμων ἐτέρων, καὶ ρητόρων
 ἐτέρων, ἐν οἷς Σωκράτης ἐκράτει, καὶ ἐσεφάνητο, καὶ
 εὐδοκίμει.

5. Πῶς ἔν ἐκ ἂν ἦν καταγέλαστος γέρον ἀνὴρ καὶ
 Φιλόσοφος συναστραγαλίζων τοῖς παισίν; ἢ τίς πώποτε

tantur, quos alii iniuste auferunt, alii iniuste amittunt. Veritas autem et virtus vitaeque probitas alios iudices, alias leges, alios postulat patronos; quorum iudicio vicit Socrates, coronam accepit, laudem meruit.

6. Quis vero non rideret et senem et philosophum, qui talis cum pueris luderet? aut quis unquam medicus febrienti

Ut dicam, quod res est, sedes ultimo vocabulo non est mutanda; sed ipsum, nisi fallor, a librariis corrumpitur: nam repono, αἱ πρὶ τῶν ἀστραγάλων διαμάχοι καὶ ῥητορεῖαι. Lucianus pro Merc. Cond. tom. I. p. 492. Τὰς τε [ῥητορείας] τῶν δικαιολογημάτων ῥυθμίζειν. Sic alibi passim. Vide sis Aristotelem Rhetor. lib. I. cap. II. 12. et Photium Cod. LXI. p. 61. Quin eadem voce noster utitur infra p. 412.

Ibid. διαμάχοι καὶ ῥητορικαί, ἀφαιρημένων etc.] Turbatum esse hunc locum bene vidit Heinsius. ideo transtulit vocem ῥητορικαὶ ad superiora, ut legeretur, καὶ εὐθύνοια καὶ ἀντωμοσία, ῥητορικαί, καὶ πάντα etc. Scio, quid sit ἀντωμοσία in Iure Attico: sed ea transigebatur inter Actorem et Reum, non inter Rhetoras; (vide Pollucem VIII. 55. Harpocrat. Hesych. Suidam) nec inuenio, nec docet Vir Summus speciem fuisse ἀντωμοσίας, quae vocaba-

tur ἀντωμοσία ῥητορικὴ. Mallem itaque, καὶ εὐθύνοια, καὶ ἀντωμοσία, καὶ ῥητορεῖαι, καὶ πάντα — διαμάχοι, ἀφαιρημένων etc. ῥητορεῖαι sunt Rhetorum compitae et artificiosae orationes: de quorum tempore et modo statuebat Heliaeae. infra sect. 8, ἀμφορεύς — διαμετρηθεὶς πρὸς ῥητορείας καιρὸν βραχύν. XXXIII. inquit, εἰδὲ κατὰ τὴν Γοργίαν ῥητορείαν. et ita Synesius in Dione, p. 27. καὶ ἐκ ἂν εὐροῖς ῥητορείαν ἐπαφροδίτωτέραν παρὰ τῆ Δίωνι. vnde Iulianus in Misopog. coniungit σχῆμα καὶ ῥητορείαν καὶ προσποίησιν. Pro ῥητορεία scribitur ῥητορία apud Demetrium περὶ Ἑρμην. sect. IX. Video iam mecum sentientem Cl. Dauisium in voce ῥητορεῖαι, quam ille loco non mouet. Atqui puerorum rixae et concertationes de talis et ludicris suis, nihil minus, quam ῥητορεῖαι, vocari possunt. nequaquam igitur recte coniunguntur διαμάχοι et ῥητορεῖαι hoc loco. M.

Sectio

ιατρός ἔπεισε τὰς πυρέττοντας, ὅτι ἀγαθὸν τὸ διψῆσαι καὶ λιμώττειν; ἢ τίς τὸν ἀκόλαστον, ὅτι πονηρὸν ἡδονή; ἢ τίς τὸν χρηματιστὴν, ὅτι οὐδενὸς ἀγαθῶς ἐφίεται; Ἡ γὰρ ἂν καὶ τῆτο Σωκράτης εἰ χαλεπῶς ἔπεισε τὰς Ἀθηναίους, ὡς ἐκ ἔστι διαφθορὰ νέων ἀρετῆς ἐπιτήδευσίς, εἰ δὲ ἢ τῶ θεῶν γνῶσις περὶ δαίμονας παρανομία. Καὶ γὰρ ^a ἦτοι συνηπίσαντο ταῦτα τῷ Σωκράτει, ἢ ὁ μὲν ἠπίσατο, οἱ δὲ ἠγνόουν. Καὶ εἰ μὲν ἠπίσαντο, τί ἔδει λόγων πρὸς τὰς εἰδότας ^b; εἰ δὲ ἠγνόουν, ἐκ ἀπολογίας αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπισήμης ἔδει. Τὰς μὲν γὰρ ἄλλας ἀπολογίας μάρτυρες ἀποφαίνουσι, καὶ πίσεις, καὶ ἔλεγχοι ^c, καὶ τεκμήρια, καὶ βάσανοι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἵνα τὸ ἀφανὲς τέως ἐπὶ διαστηρίξ Φωραδῆ.

persuasit, famem sitimque conducere? aut intemperanti, malam esse voluptatem? aut quaestui intento, non in bonis esse, quod petit? Id si posse fieri demus, etiam Socratem facile Atheniensibus persuadere potuisset, virtutis cultum corruptelam non esse iuuenum, concedam, nec qui vere Deum nouerit, circa Deos peccare. Nam aut haec iuxta sciuerunt cum Socrate; aut si Socrates sciuit, illi ignorarunt. Quod si sciuerunt; quid oratione opus fuit, cum scirent? sin ignorarunt: non defensione illis opus fuit, sed scientia. Alias enim defensiones, testes, probationes, argumenta, certae coniecturae, quaestiones, pluraque eiusmodi, ut de quo dubitatur in iudicio appareat, confirmare solent: virtus vero prohibitasque

Sectio 5.

^a ἢ γὰρ ἂν καὶ τῆτο — παρανομία; καὶ γὰρ etc.] Ita distinguendum post παρανομία; est enim Interrogatio Negationi aequipollens. Οὐ χαλεπῶς est ῥαδίως. M.

^b τί ἔδει [λόγων] πρὸς τὰς εἰδότας;] Ita Mss. non λόγῳ, quem admodum vulgo.

^c καὶ πίσεις, καὶ ἔλεγχοι,] Vul-

go καὶ πίσεις, καὶ ἔλεγχος. Cum vero codices habeant ἔλεγχοι, reliquaue pluraliter efferantur; non dubium videbatur, quin πίσεις reponere deberem.

Ibid. καὶ πίσεις καὶ ἔλεγχος,] Potius πίσεις, et ἔλεγχοι, in Plurali, ut μάρτυρες, τεκμήρια, et βάσανοι. ita supra: ἀποδεικνύς δὲ τεκμηρίοις, καὶ πίσεσι, καὶ εἰκασμασιν. M.

Sectio

ἀρετῆς δὲ καὶ καλοκαγαθίας ὁ ἔλεγχος εἰς ἡ πρὸς ταῦτα αἰδῶς, ἧς ἐξεληλαμένης τότε Ἀθήνηθεν, τί ἔδει τῷ Σωκράτει λόγος;

ζ'. Νῆ Δία, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. Ἄλλ' εἰ τῆτο ἐξ ἅπαντος εὐλαβητέον τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ, ὥρα ἦν Σωκράτει μὴ τοῖς Ἀθηναίων δικασαῖς ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ μῆτε^d Μελίτῳ ἀπεχθάνεσθαι, μῆτε ἐλέγχειν ἄνυτον, μῆτε παρέχειν πράγματα τοῖς ἀμαρτάνεσιν Ἀθηναίων, μῆδὲ περιίεναί τὴν πόλιν, ἐντυγχάνοντα πάσαις ἀνδρῶν καὶ τύχαις καὶ τέχναις καὶ ἐπιτηδεύμασι καὶ ἐπιθυμίαις, σωφρονητὴν κοινὸν πικρὸν καὶ ἀπαραίτητον, μῆδὲν ταπεινὸν, μῆδὲ θωπικὸν, μῆδὲ ἀνδραποδῶδες, μῆδὲ

tasque vnum habet quo se tueatur, sui reuerentiam; quae cum eo tempore Athenis nulla esset, quid oratione opus fuit Socrati?

7. Vt se morti, si Dīs placet, subduceret. Atqui si praecipue vitanda viro bono mors sit, aliud spectandum fuit Socrati; non vt iudicibus causam oratione probaret suam, verum vt nec Melitum offenderet, nec Anytum taxaret, nec Atheniensium vitiis bellum indiceret, nec vt tanquam communis vitiorum censor durus et inexorabilis, qui nihil humile, nihil blandum, nihil seruire, aut demissum infusurraret cuiquam, totam circumiret urbem, hominumque cuiuscunque generis fortun

Sectio ζ'.

d ὥρα ἦν Σωκράτει μὴ τοῖς Ἀθηναίων δικασαῖς ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ μῆτε etc.] Restituo vocem ὅτι, necessariam sensui et Graecae linguae venustati, μὴ ὅτι τοῖς Ἀθ. δικ. ἀπολογεῖσθαι, non solum non apologiam facere: cui fere responderet in altero membro sententiae, ἀλλ' ἐδὲ: ita initio Dissertationis: ὁρῶντες γὰρ ἐκεῖνα οἱ ἄνθρωποι, ΜΗ ὍΤΙ αἰτιῶσθαι, ἈΛΛ' ὍΤΔΕ ἐξετάζειν πολμῶσιν. non solum non incusare audent, sed neque etc. vel, tantum abest

Tom. I.

ut incusent, ut ne audeant quidem examinare. Diff. XXI. ΜΗ ὍΤΙ κυβερνήτης γενέσθαι, ἈΛΛ' ὍΤΔΕ ἐρέτης. XI. 3. μεταγινώσκειν προσήκει ΜΗ ὍΤΙ θεῶν, ἈΛΛ' ὍΤΔΕ ἀνδρὶ ἀγαθῷ Vide et XVII. 4. XIX. 3. Synesium de Insomn. p. 135. Heliodorum Aethiop. VII. II. quibus adde Phalaridem Ep. XXXVIII. ὍΤΧ ὍΤΙ ἀνθρώπων τινὶ πεισθεῖν, — ἈΛΛ' ὍΤΔΕ θεῶν τῶ δυνατεῖοντι. ita scribendum puto pro ἐχ' οἶον. M.

L

e τις

ὕφειμένον πρὸς μηδένα λέγοντα. Εἰ δὲ θανάτῳ μὲν ἤδη τις καὶ ἐν πολέμῳ^ε κατεφρόνησε, καὶ κυβερνήτης ἐν θαλάτῃ, ὀρέγονται καὶ ἕκαστοι^ε τῶν ἐν ταῖς τέχναις ἀποθνήσκειν καλῶς σὺν τῇ τέχνῃ· ἢ πῶς τὸν φιλόσοφον εἶδει λειποτάκτην γενέσθαι, καὶ λειπόνεων^ε, καὶ φιλόψυχον, ῥίψαντα τὴν ἀρετὴν, ὡς ἐν πολέμῳ ἀσπίδα; καὶ ταῦτα δρωῶντα τίς ἂν αὐτὸν δικαστῆς ἐπήνεσεν; ἢ τίς ἂν ἠνέσχετο^ε τὸν Σωκράτην ἐσῶτα ἐν δικαστηρίῳ ταπεινὸν καὶ ἐπτηχότα, καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν ζῆν ἐραυζόμενον παρ' ἄλλων; τῆτο γὰρ πῶς τῆς ἀπολογίας τὸ σχῆμα ἦν^ε. ἢ λέγειν ἐχεῖν, ταπεινὸν δὲ εἶδέν^ε, ἔτε ἐπτηχός, ἔτε ὑφειμένον, ἀλλ' ἐλεύθερόν τι, καὶ ἄξιον φιλοσοφίας; ἐκ ἀπολογίαν μοι λέγεις, ἀλλ' ὀργῆς ζῶπύρωσιν καὶ φλεγμονήν. Πῶς γὰρ ἂν ἠνεγκε τοιαύτην ἀπολογία

tunas, artes, instituta, ac libidines examinaret libere. Quod si miles saepe aliquis mortem in bello contempsit, gubernator in mari, nec quisquam, qui in munere versatur aliquo, plus optat, quam ut in eo stans, ut aiunt, et cum laude moriatur; soline pulchrum erit philosopho ordinem in terra, classem in mari deserere, vitaeque conseruandae causa virtutem non aliter, quam in bello clypeum abiicere? Hoc factum eius quis laudasset iudex? Quis autem ferre potuisset stantem in senatu Socratem humilem, deiectum, vitaeque suae spem ab aliis emendicantem? neque enim alius defensionis fuisset habitus. Nisi quis putet humile nihil, nihil submissum, aut abiectum ab eo dicendum fuisse; sed liberum, sed philosophia dignum: haec non defensio fuisset, sed irae irritatio, sed flabellum. Quomodo enim defensionem eiusmodi aequo

^ε τις [καὶ ἐν πολέμῳ] Ex Mss. vocem secundam mutuati sumus, cum vulgo desit.

^ε ὀρέγονται καὶ ἕκαστοι] Scribe, ΔΕ ἕκαστοι. praecessit enim ME'N. M.

^ε λειπόνεων,] Vulgo λειπόγεων. Rectam vero lectionem praestant Reg. et Harleian. eaque se Dan. Heinsio probauit.

^ε τίς [ἂν] ἠνέσχετο] Mediam

vocem suppeditarunt Reg. et Harleian.

^ε τῆς ἀπολογίας τὸ σχῆμα ἦν] Forte, τὸ σχῆμα ἂν ἦν, fuisset: quia loquitur ex Suppositione, non ex Re facta. quamquam scio hanc particulam saepe reticere. M.

^ε ταπεινὸν [δὲ] εἶδέν] Vulgo ταπεινὸν [μὲν] εἶδέν. Renituntur autem Mss. Sectio

δικαστήριον πονηρὸν, καὶ δημοκρατικὸν, καὶ ἐκδεδιητη-
 μένον ὑπ' ἐξουσίας, καὶ ἀνήκοον παρρησίας, καὶ κολα-
 κεία διηνεκεῖ κεχρημένον; ἢ μᾶλλον ἢ ἀκολάτων συμ-
 πόσιον νήφοντα ἄνδρα ἀφαιρέμενον μὲν τὸν κρατῆρα,
 ἀπάγοντα δὲ τὴν αὐλητρίδα, καθαιρέοντα δὲ τὰς σεφά-
 νους, παύοντα δὲ τὴν μέθην. Τοιγαρῶν ἐσιώπησεν
 ὁ Σωκράτης ἀσφαλῶς, ὅπως λέγειν ἔκ ἐξῆν καλῶς, Φυ-
 λάξας μὲν τὴν ἀρετὴν, Φυλαξάμενος δὲ τὴν ὀργὴν, καὶ
 παρασχὼν τῆνείδος αὐτοῖς πικρὸν, ὅτι καὶ σιωπῶντος
 αὐτῷ κατεδίκασαν.

ἦ. Πάνυ γὰρ ἔδει τοῖς τότε Ἀθηναίων δικασταῖς λό-
 γων. Σωκράτει γὰρ ἑβδομήκοντα μὲν ἐτῶν χρόνος, καὶ
 ἐν τῷ φιλοσοφίᾳ καὶ ἀρετῇ διηνεκῆς, καὶ ἀπταιστος
 βίος καὶ ὑγιής, καὶ δίαίτα εὐλικρινής, καὶ ὁμιλίᾳ χρη-
 σταί, καὶ ἐντεύξεις ἀφέλιμοι, καὶ συνουσίᾳ ἀγαθαί-
 ταῦτα μὲν αὐτὸν ἔκ ἐξείλετο ἐκ τῶν δικαστῶν, καὶ τῶν
 δεσμοτῶν, καὶ τῶν θανάτων, ἀμφοτέρους δὲ ἔμελλε¹ δια-

animo tulisset improbus senatus, popularis, nimia corruptus
 licentia, qui vix nomen libertatis norat amplius, et diuturnae
 adulationi penitus infuerat? non magis quam ebrii homines
 virum ferrent in conuiuio sobrium pocula auferre, sibi tibi-
 nam abducere, coronam eripere, ebrietatis denique causas
 praecidere. Tacuit igitur tuto Socrates, vbi loqui honeste
 non poterat: hac ratione virtutem seruauit sibi integram, iram
 compressit, foedamque illis labem inussit, quorum iudicio
 damnatus prius quam auditus est.

8. Quam autem necessaria apud iudices hos fuerit defen-
 sio, vel hinc apparet. Annos septuaginta habebat Socrates,
 cum interea nec a philosophia, nec a virtute fecisset diuor-
 tium; vitae stadium sine offensione vlla, sine vitio decurrerat;
 victus eius purus, consuetudo proba; neminem compellabat,
 cui non prodesset; nemini se iungebat, quem non meliorem
 redderet: haec omnia nec a iudicum sententia, nec a vinculis,
 nec a morte eum vindicarunt; aquae vero hydria, breue ora-
 tionis

Sectio 4.

[ἀμφοτέρους δὲ ἔμελλε] Clepsy-

dram dicit. Vide nos ad Ci-
 ceronis Tusc. II, 26. et D. Pe-
 tauium

L 2

μετρηθείς πρὸς ῥητορείας καιρὸν βραχὺν ῥύσεσθαι τὸν
Σωκράτην; Ἄλλ' ἔτε ἠδύνατο, ἔτε δυνάμενος ἐδέξατο
ἂν ὁ Σωκράτης^m. Ἄπαγε, ὦ Ζεῦ καὶ Θεοί, ὅμοιον ὡς εἶ
καὶ Λεωνίδα τὸν Σπαρτιάτην ἐκεῖνον ἠξίωσεν ἂν τις
παραστὰς τοῖστος σύμβουλος ὑποχωρῆσαι βραχὺ, καὶ
ἐνδῆσαι τῇ ἑέρξει ἐμβολῇ ὡς συκοφάντης ὀπλισμένωⁿ.
ὁ δὲ ἐκ ἐδέξατο, ἀλλ' αὐτῆ κείσθαι^o σὺν τῇ ἀρετῇ
καὶ τοῖς ὀπλοῖς μᾶλλον, ἢ ζῶν δεῖξαι τὰ νῶτα βασιλεῖ

tionis spatium datura, absoluisse Socratem? Sed nec poterat
hoc Socrates; nec si potuisset, voluisset tamen. Id vero Iupi-
ter, et quicquid vsquam estis Deorum; auertite: hoc enim
tale est, ut si quis in castris sycophanta Leonidem illum Spar-
tiam adiuisset, suasissetque ut paulum recederet, neque pri-
mum Xerxis sustineret impetum. Ille nihil audiisset, credo,
sed ibidem cum virtute sua et armis terram mordere, quam
superstes regi barbaro monstrare tergum maluisset. Quid
aliud

tauium ad Synesii Dionem
p. 21, 22.

m ἔτε δυνάμενος ἐδέξατο ἂν ὁ
Σωκράτης,] Legendum ἔτε [δυνα-
μενον] ἐδέξατο ἂν ὁ Σωκράτης, quod
ipsa constructio satis docet.

Ibid. ἔτε δυνάμενος,] Lego
absolute, δυναμένου, sc. ἀμφοτέρως
neque si potuisset. Cl. Editor le-
git δυναμένου. Deinde distingue,
ἐδέξατο ἂν ὁ Σωκράτης ἄπαγε,
ὦ Ζεῦ, καὶ Θεοί ὅμοιον ὡς etc. M.

n συκοφάντης ὀπλισμένω.] Sic
vterque codex. Vulgo συκο-
φάντης ὀπλισμένος. Henr. au-
tem Stephanus συκοφάντην ὀπι-
σμένον mauult.

Ibid. ἐμβολῇ, ὡς συκοφάντης
ὀπλισμένος, ὁ δὲ etc.] Forte le-
gendum et distinguendum,

ἐνδῆσαι τῇ ἑέρξει ἐμβολῇ (ὡ συκο-
φάντης ὀπλισμένος) ὁ δὲ ἐκ ἐδέξα-
το, ἀλλ' αὐτῆ etc. ut istud, ὡ συ-
κοφάντης ὀπλισμένος, sit interie-
ctio Auctoris indignantis, oxy-
mori speciem prae se ferens,
o sycophanta armate! hocce
non admodum placet. M.

ὁ ἀλλ' αὐτῆ κείσθαι] Henr.
Stephano placet ἄρα αὐτῆ κείσθαι.
Vir ille doctus in fraudem fuit
inductus, quod interrogationis
nota post finitam hanc perio-
dum vulgo pingatur. Sed haec
ἐρωτηματικῶς non sunt proferen-
da; nam plena oratio se sic
habet, ὁ δὲ ἐκ ἐδέξατο, ἀλλ'
(ἐδέξατο) αὐτῆ κείσθαι. Ut pro-
fus vera, nec tentanda, sit co-
dicum scriptura.

ο φυγή

βαρβάρω. Τί τοίνυν ἦν ἄλλο ἢ Σωκράτης ἀπολογία, ἢ νότων ἀποσροφή, καὶ Φυγῆ βλημάτων ρ, καὶ εὐπρεπῆς δειλία; τοιγαρῶν ἔμεινε, καὶ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξατο, καὶ ἠρέψεν. Ἀθηναῖοι δὲ ὄντο αὐτῷ καταψηφίζεσθαι. Καὶ γὰρ Ξέρξης ὤστο νικᾶν Λεωνίδα, ἀλλὰ Λεωνίδας μὲν ἀπέθνησκε, Ξέρξης δὲ ἠττάτο· καὶ Σωκράτης μὲν ἀπέθνησκεν, Ἀθηναῖοι δὲ κατεδικάζοντο, δικαστῆς δὲ ἦν αὐτοῖς θεὸς καὶ ἀλήθεια. Ἡ δὲ Σωκράτης κατὰ Ἀθηναίων γραφὴ ἀδικεῖ ὁ Ἀθηναίων δῆμος, ὅς μὲν Σωκράτης νομίζει θεὸς, ἔτερον δὲ καινὰ δαιμόνια ἐπισφύρων· Σωκράτης μὲν γὰρ νομίζει Ὀλύμπιον τὸν Δία, Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα ρ καὶ Σωκράτης μὲν πιστεύει τῷ Ἀπόλλωνι ρ, Ἀθηναῖοι δὲ αὐτῷ ἀντιψη-

aliud futura erat Socratis defensio, quam tergum obuertere, animo deficere, quam timor speciosus? Mansit igitur, imperum excepit, strenue rem gessit. Existimarunt interim damnatum a se Athenienses Socratem, sicut victum a se Xerxes Leonidem. Atqui, Hercule, cecidit Leonides, victus autem est Xerxes; mortuus est Socrates, damnati autem fuerunt Athenienses, iudex eorum Deus fuit et veritas. Accusatio vero, quam Atheniensibus intendit Socrates, haec est: Peccant Athenienses, cum, quos putat Socrates Deos, ipsi negant, nouosque adeo inducunt: Socrates enim Iouem Olympium vocat, Athenienses Periclem; Socrates credit Apollini, Athenienses contra iudicium eius calculum ferunt. Peccat et populus,

ρ φυγῆ [βλημάτων] Sic Reg. et Harleian. idque rectum esse vidit Dan. Heinsius. Vulgo λημάτων.

ρ Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα.] Ita loquitur, quod Olympii cognomen Pericli tribuebant Aristophanes Acharn. v. 529.

Ἐντεῦθεν ὀργῆ Περικλέως [Ὀλύμπιος]

Ἡσαπτ', ἔβρατα, ξυνοκέα τὴν Ελλάδα

Vide Plutarchum in Pericle p. 156, 173. Philostratum Vit. Apollon. VIII. 7. Lucianum Imag. tom. II. p. 12.

ρ καὶ Σωκράτης μὲν πιστεύει τῷ Ἀπόλλωνι.] Oraculo nempe Apollinis, Ἀνδρῶν ἑπάντων Σωκράτης σοφώτατος. cui Responso Athenienses ἀντιψηφίζοντο, condemnantes Socratem ἀσεβείας ἐνέων διαφθορᾶς: quae vitia non potuerunt cadere in hominem

L 3

ομηρικῆ

Φίζονται. Ἄδικεῖ δὲ ὁ δῆμος καὶ τὰς νέας διαφθειρῶν
 ἕτος καὶ Ἀλκιβιάδην διέφθειρε, καὶ Ἴππόνικον, καὶ Κρι-
 τίαν, καὶ ἄλλας μυρίας. Ὡ γράφῃς ἀληθῆς, καὶ
 δικαίαις δικαστηρίαις, καὶ καταδίκης πικρᾶς. Ὑπὲρ μὲν
 Διὸς ἀσεβημένον λοιμὸς ἦλθε καὶ ἐκ Πελοποννήσου πόλε-
 μος· ὑπὲρ δὲ νέων διαφθειρομένων Δεκέλεια, καὶ ἡ ἐν
 Σικελία τύχη, καὶ αἱ ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφοραί.
 Οὕτω δικάζει θεὸς, ἕτω καταψηφίζεται.

populus, cum iuventutem corrumpit; hic est, qui Alcibiadem
 peruertit, qui Hipponicum, qui Critiam, aliosque infinitos.
 O accusationem veram! o iudicium aequum! o sententiam
 acerbam! Impietatem populi in Iouem optimum maximum pe-
 fctis, et illatum a Peloponnesiis bellum excepit; corruptelam
 iuventutis Decelia, et illa in Sicilia Hellefponctoque calamitas.
 Ita iudicat Deus, ita condemnat.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι.

Τίνες ἀμεινον περι θεῶν διέλαβον, ποιηταὶ
 ἢ φιλόσοφοι.

Δειῶς γε οἱ ἀνθρώποι στασιαστικοὶ ἔ μὲχρι πολιτείας
 μόνον, ἔδὲ ἀρχῆς, ἔδὲ τῶν ἐν μέσῳ κακῶν, ἀλλὰ
 καὶ ἐπὶ τὰ εἰρηνικώτατα τῶν ὄντων προεληλύθασιν, ποιητι-

DISSERTAT. X.

Viri melius de Diis senserint, poetae an philosophi.

Libentissime inter se contendunt homines non de republica
 tantum, aut imperio, reliquisque quae in medio versan-
 tur malorum; verum ita, vt nec a rebus omnium tranquillif-
 fimis

omnium sapientissimum. ergo, non potuit mentiri. ergo, im-
 aut impii erant Athenienses, pii Athenienses. Hoc est Ma-
 Apollini ἀντιψηφίζόμενοι, aut ximi Argumentum et Di-
 Apollo mentiebatur. Sed Apollo lemma. M.

DISSERT. X. vulgo XXIX.

Sectio α.

ἢ Στασιαστικοί,] Harleian. τασιωτικοί. Vtrumque probum.

ε καὶ